

RIGHTS
Active citizenship and the seniors' role in the society
2019-1-IT02-KA204-063346

Cetățenia activă și rolul seniorilor în societate

RIGHTS

2019-IT02-KA204-063346

Cum să gestionați activitățile educaționale non-formale în clasă

„Sprijinul Comisiei Europene pentru producerea acestei publicații nu constituie o aprobare a conținutului, care reflectă doar opiniile autorilor, iar Comisia nu poate fi făcută responsabilă pentru nicio utilizare care poate fi făcută a informațiilor conținute în aceasta.”

INDEX

1	INTRODUCERE.....	4
1.1	Seniori care participă la educație.....	4
1.2	De ce sunt invitați seniorii să participe la acest proiect?.....	5
1.3	De ce să folosim strategii de educație non-formală?.....	6
2	FAZA DE PREGATIRE.....	6
2.1	Cine va fi implicat?.....	7
2.2	Care este conținutul educațional?.....	7
2.3	Cum ar trebui să fie livrat conținutul educațional?.....	8
2.4	Câți copii vor fi implicați?.....	8
2.5	Unde vor fi organizate activitățile educaționale?.....	8
2.6	Cât vor dura activitățile educaționale?.....	9
2.7	Ce alte resurse sunt necesare?.....	9
2.8	Alte câteva observații despre planificare și pregătire.....	10
3	DE LA POVEȘTI LA DREPTURI.....	10
3.1	Construirea unui plan de lecție.....	11
3.2	De la poveste la drepturi – implementare practică.....	12
3.3	Dramatizarea.....	13
3.4	Șase elemente aristotelice ale unei piese de teatru.....	13
3.5	Descoperire și interpretare.....	14
3.6	Construirea unui personaj.....	14
3.7	Referințe și resurse.....	15
4	FAZA DE IMPLEMENTARE.....	16
4.1	Cum să ofere o activitate educațională non-formală adecvată?.....	16
4.2	Curiozitate.....	16
4.3	Emoții și mediu de învățare pozitiv.....	17
4.4	Organizarea practică a spațiului și timpului.....	17
4.5	Cum să comunici.....	18
4.6	Cum să performezi.....	18
4.7	Alte sfaturi și trucuri pentru performanță.....	19

5 REFLECȚIE.....	19
6 EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI.....	20
6.1 Cum să implici seniorii în lecția școlară – primii pași și organizare generală.....	20
6.2 Activități ale teatrului de păpuși și lecții de povestire despre drepturi.....	23
6.3 Colaborare între centrele pentru adulți și seniori, școlile pregătitoare și primare și o echipă de organizare a unui festival internațional de păpuși.....	25
6.4 Cooperarea dintre cadrele didactice pentru a include activitatea în programele formale.....	29
6.5 Activități extrașcolare în biblioteci.....	31
6.6 Implicarea școlii profesionale locale.....	34

1 INTRODUCERE

Proiectul Erasmus+ KA204 RIGHTS (2019-1-IT02-KA204-063346) promovează cetățenia activă a persoanelor în vârstă prin crearea unei punți între generații bazată pe creșterea conștientizării drepturilor sociale și ale omului ca bază a regulilor, a respectării acestora, a apărării și promovarea acestora în contexte educaționale, cu metode pedagogice inovatoare, cele ale basmelor în valize. Drepturile omului intră deci în basmele dramatizate și devin un instrument de mediere a valorii drepturilor prin experiența directă a vârstnicilor.

Proiectul este construit pe câțiva piloni: necesitatea de a implica seniorii mai activ în viața socială, de a construi o propunere pentru o abordare educațională funcțională non-formală în legătură cu drepturile și cetățenia activă, pentru a-i face pe copii mai conștienți despre drepturi, istoria drepturilor și semnificația apărării drepturilor. Se reînnoiește așadar modul în care bătrânii se raportează la societate, dându-le rolul de promotori, naratori și martori la persoana întâi a drepturilor fundamentale ale societății și a istoriei lor, pătrunzând în lumea copiilor de la școală prin „Basmе în valize”.

Proiectul își propune să aducă seniori în școli pentru a promova educația privind istoria luptelor pentru protejarea drepturilor fundamentale printr-o abordare inovatoare: „Basmеle într-o valiză”. Pentru a face acest lucru, vârstnicii vor trebui să cunoască și să analizeze basmele, extrapolând și creând un discurs despre drepturile omului care va fi prezentat elevilor ca narațiune.

1.1 Seniori care participă la educație

Acest document se adresează seniorilor pentru a-i sprijini în implementarea activităților lor în sălile de clasă. De asemenea, acest document va sprijini persoanele în vârstă în procesul de autoînvățare pentru a rămâne membri activi ai societății.

Auto-învățarea este o atitudine, un comportament și, în același timp, o abilitate. Auto-învățarea se bazează pe curiozitate, pe utilizarea creativă a cunoștințelor actuale și pe capacitatea de a identifica un sens pentru procesul de învățare și rezultatele acestuia.

Educația adulților are mai multe caracteristici:

- Toți adulții sunt diferiți în ce privește propria experiență valoroasă, educație, atitudini, vârstă, sex și au metode diferite de învățare/raționament.
- Mulți adulți sunt siguri că știu și pot face totul.
- Fiecare adult are nevoie de o motivație diferită pentru predare/învățare și activitate practică.
- Toți adulții tind să-și evalueze diferit rezultatele învățării/predării.

În cazul seniorilor, autoînvățarea și educația adulților cuprinde câteva alte aspecte specifice:

- Provocări fizice: deficiențe de vedere sau auz, dificultăți de mișcare a corpului și așa mai departe

- Provocări psihologice: conflicte între cunoștințele actuale și cele noi; dificultăți în înțelegerea unor concepte sau tehnologii foarte noi; uneori, reticenta legată de implicarea în procesul de învățare în sine.
- Provocări sociale: unele comunități nu acordă prea multă atenție valorii intrinseci a seniorilor ca depozite valoroase de cunoștințe; în unele situații, seniorii ar putea fi implicați în activități mai puțin relevante.

Cursanții în vârstă ar trebui să acorde atenție pentru patru aspecte semnificative:

1. **Înțelegerea de sine.** Înainte de a refuza o provocare sau o invitație de învățare, cineva s-ar putea întreba „Ce știu eu? Ce pot face (sau nu) pentru a-mi spori realizările obținute de mult timp în urmă? Ar trebui să regret continuu și să plâng pentru momentele nereușite din trecut?” Răspunsurile la astfel de întrebări îi vor ajuta pe seniori să-și evalueze propriile puncte forte, să-și diminueze slăbiciunile și să descopere ce modalități pot fi folosite pentru a se autodezvolta și a deveni persoane mai bune.
2. **Aprecierea experiențelor acumulate.** Cursanții în vârstă își aduc propriile experiențe într-o nouă perioadă de învățare. Se deschid o mulțime de oportunități pentru a obține o experiență nouă și, în același timp, pentru a vedea pe propriile experiențe dintr-o perspectivă diferită.
3. **Pregătirea pentru a învăța lucruri noi.** Este important să se dezvolte atitudinea că învățarea nu înseamnă doar acumularea de cunoștințe, ci este un proces activ de înțelegere, trăire și experiență.
4. **Atitudinea de învățare/predare continuă,** care ar putea fi utilă, relevant, plăcută și lipsită de stres. Predarea nu înseamnă doar transmiterea de cunoștințe sau abilități, iar cursanții nu sunt doar „destinatari” pasivi. O persoană, fiind ea însăși activă prin natură, se străduiește să înțeleagă mediul și să opereze în el.

1.2 De ce sunt invitați seniorii să participe la acest proiect?

În zilele noastre, oamenii în vârstă sunt prea des uitați, în timp ce experiența lor și povestea vieții lor pot aduce multe generațiilor tinere. Persoanele în vârstă sunt purtătorii memoriei istoriei naționale și locale, cei care au văzut cu ochii lor luptele pentru a avea drepturi. Ei pot aduce, cu propriile cuvinte și experiențe, copiii înapoi, în vremuri în care drepturile fundamentale nu erau acordate. Proiectul Rights a implicat persoane în vârstă pentru a păstra memoria trecutului, pentru a menține vie memoria celor care au luptat și au murit pentru viitorul pe care copiii noștri îl trăiesc astăzi. În acest fel copiii pot învăța istoria de la martori și nu numai din cărți.

1.3 De ce să folosim strategii de educație non-formală?

Educația non-formală este un tip de educație special, cu un rol important în procesele de învățare. Necesitatea educației non-formale poate fi înțeleasă din caracteristicile sale:

- Este mai flexibilă. Modul de livrare a unui anumit conținut educațional poate fi schimbat. Metodele folosite în educația non-formală sunt foarte diverse și pot cuprinde: jocuri, teatru, povestire, pictură, joc de rol și așa mai departe.
- Este mai participativă. Atât educatorii, cât și copiii sunt implicați în mod egal în procesul de învățare. Copiii nu sunt receptori pasivi de informații. În schimb, își pot exprima ideile, opiniile și contribuțiile.
- Este mai diversă. O abordare a educației non-formale implică mai multe tipuri de interacțiune. Nu există niciodată o abordare „cea mai bună”, ci cea mai adecvată abordare a subiectului și a cursanților.
- Facilitează înțelegerea și memorarea. În timpul unei activități de educație non-formală, cursanții își pot implica toate simțurile: mirosul, văzul, auzul, atingerea, chiar și gustul. Această abordare facilitează înțelegerea chiar și pentru părțile cele mai abstracte și teoretice ale cunoașterii.

Datorită acestor caracteristici, educația non-formală este o modalitate foarte bună de a implica seniorii în procesele educaționale. Seniorii vor avea un sentiment de libertate și vor deveni, foarte ușor, mai implicați în activitate, în comparație cu activitățile educaționale înalt formalizate.

2 FAZA DE PREGATIRE

Înainte de a începe să lucrați cu copiii, trebuie să răspundeți la câteva întrebări:

1. Cine va fi implicat?
2. Care este conținutul educațional?
3. Cum ar trebui să fie livrat conținutul educațional?
4. Câți copii vor fi implicați?
5. Unde vor fi organizate activitățile educaționale?
6. Cât vor dura activitățile educaționale?
7. Ce alte resurse sunt necesare?

2.1 Cine va fi implicat?

Pe lângă persoanele în vârstă, ceilalți participanți implicați sunt elevii. Copiii de astăzi sunt asemănători cu toți copiii, în cursul istoriei omenirii. Pe de altă parte, copiii din zilele noastre sunt diferiți: activi, curajoși, receptivi, curioși, inteligenți, creativi, perceptivi, veseli. Sunt utilizatori activi ai tehnologiilor, deschiși la lucruri noi, inclusiv dispozitivele IT moderne. Sunt foarte jucăuși și le este greu să se concentreze pe un singur lucru pentru mai mult timp, așa că comunicarea cu ei ar trebui să fie dinamică (au nevoie să vadă, să audă, să se miște, să atingă, să miroasă și să guste). Ei vor să fie tratați în comunicare mai degrabă ca niște adulți, decât ca copii mici, ca niște egali; preferă un mod constructiv de comunicare și se așteaptă să li se ceară să-și exprime propriile opinii. Sunt nerăbdători și se străduiesc să obțină și să obțină totul chiar acum. Nu le place să fie presați, nici cu un ton moralizator, nici admonestări. Sunt interesați de lume și le place să facă propriile descoperiri; nu au nevoie de concluzii gata făcute. Nu le place să fie observatori pasivi, ci vor să participe, să facă, să-și exprime propriile opinii sau idei. Ei memorează lucruri pitorești, cum ar fi povești sau exemple incredibile, sau ceva care poate fi aplicat ușor și practic. Se plictisesc foarte repede, dacă activitatea este monotona. Ei sunt capabili să-și concentreze atenția mai mult dacă activitatea este interesantă sau sunt plasați într-un mediu motivant. Se așteaptă să audă un limbaj ușor de înțeles. Le plac aventurile. Ei așteaptă recompense, nu au nevoie de concluzii gata făcute.

Activitățile educaționale pot include profesori (când activitățile sunt organizate în școală) sau profesioniști din alte domenii (când activitățile sunt organizate în alte locuri culturale). Acești participanți ar putea avea un rol de sprijin, fiind acolo pentru a facilita interacțiunea dintre seniori și copii.

2.2 Care este conținutul educațional?

Tinând cont de tematica generală a proiectului, conținutul prezentat va fi legat de drepturile omului, de orice fel. Acest conținut poate cuprinde: un drept fundamental, recunoscut și protejat oficial (dreptul la viață, dreptul la exprimare și așa mai departe), drepturi mai generale sau specifice, fără o recunoaștere formală din partea statelor sau a altor organizații (dreptul la greșală, dreptul la hrană, dreptul la o bună îngrijire, dreptul la o societate sigură etc.). De asemenea, pe lângă informațiile despre drepturi, un alt conținut foarte relevant, specific proiectului, este experiența personală de viață a seniorilor, legată de drepturi: cum a fost recunoscut și exprimat un anumit drept în trecut; cum a fost recunoscut un anumit drept și ce eforturi au fost depuse până când un drept a fost recunoscut; care este experiența lor personală în raport cu un drept.

În funcție de contextul foarte specific, conținutul educațional poate fi inclus în programa școlară. În această situație, cu sprijinul profesorilor, acel conținut ar trebui inclus în activitatea non-formală.

2.3 Cum ar trebui să fie livrat conținutul educațional?

După cum s-a explicat deja, copiii ar putea să nu fie dispuși să acorde atenție sau ar putea să nu fie interesați de ceea ce arată, face sau spune cineva. Este necesar să se gândească dinainte cum să le ridice interesul. Orice face adultul trebuie să fie interesant atât pentru copiii, cât și pentru adult.

În acest sens, proiectul propune 3 metode principale pentru a face procesul educațional mai atractiv și mai interesant pentru copii.

- În primul rând, conținutul este legat de povești. Copiii sunt obișnuiți să asculte sau să citească povești. De data aceasta, poveștile sunt transformate în scenarii pentru teatrul de păpuși.
- În al doilea rând, conținutul este livrat copiilor prin intermediul jocului de păpuși. Personajele păpușilor sunt implicate într-un dialog, prezentând informația într-un mod amuzant. Copiii trebuie să perceapă întreaga experiență ca una plăcută, nu ca un didacticism sau o prezentare superioară, asemănătoare unui adult.
- În al treilea rând, conținutul este susținut de poveștile de viață personale ale seniorilor. Această a treia parte poate fi organizată ca sesiune de reflecție, în care seniorii se implică în discuții libere cu copiii.

Mai multe detalii despre modul de livrare a conținutului educațional vor fi explicate în următoarele secțiuni ale documentului.

2.4 Câți copii vor fi implicați?

Nu există o rețetă universală pentru educația non-formală. O clasă „normală” are 24-28 de copii, dar nu întotdeauna cele necesare pot avea loc într-o clasă. De fiecare dată, activitatea trebuie adaptată la caracteristicile unui anumit grup de copii și la caracteristicile seniorilor care o implementează. Când numărul copiilor este mare și când este posibil, cea mai utilă metodă este împărțirea lor în grupuri mai mici, până la 10 copii, mai ales pentru partea finală a activității, sesiunea de reflecție. Detaliul foarte important este necesitatea de a implica activ toți copiii participanți. Toți copiii ar trebui să aibă un sentiment de implicare și participare. Până la sfârșitul activității, copiii ar trebui să fie capabili să-și facă propriile povești despre o experiență interactivă.

2.5 Unde vor fi organizate activitățile educaționale?

În funcție de circumstanțele locale, activitățile de educație non-formală pot fi organizate într-o sală de clasă, într-o bibliotecă, într-un muzeu sau în alte locuri, atâta timp cât sunt îndeplinite câteva cerințe:

- spațiul ales permite jucarea teatrului de păpuși;
- există suficient spațiu pentru a permite tuturor copiilor participanți o vedere confortabilă la teatru;
- este suficient loc pentru sesiunea de reflecție și pentru activități interactive cu copiii.

Organizarea activității ar trebui să înceapă din timp (cu cel puțin 30 de zile înainte). În acest moment timpuriu, vor fi purtate discuții cu profesorii, directorii sau personalul relevant, în funcție de locul ales. Aceste persoane ar trebui să fie de acord cu activitatea în sine, cu conținutul acesteia și cu abordarea propusă. Această perioadă de timp este necesară pentru realizarea pregătirilor logistice: amenajări de spațiu, inclusiv eventuale modificări ale acestuia, achiziționarea unor bunuri specifice (mobilier, perne, echipamente de prezentare și așa mai departe).

Contactele cu instituția gazdă trebuie păstrate în mod regulat până în ziua spectacolului. În acest fel, gazda este ținută informată și toate riscurile potențiale care pot pune în pericol activitatea vor fi prevenite sau abordate.

2.6 Cât vor dura activitățile educaționale?

Pentru activitățile de educație non-formală nu există o perioadă de timp predefinită. Cu toate acestea, o planificare de bază ar putea lua în considerare durata obișnuită a unei lecții.

Timpul ar trebui împărțit în secvențe mici. Totul trebuie planificat cu mare atenție. În acest sens, se recomandă repetiții, de câteva ori, înainte de activitatea propriu-zisă. Repetițiile permit verificarea cât va dura fiecare secvență a activității. De asemenea, este indicată o concentrare mai mult pe calitate, nu pe cantitate. Este mai bine să alegeți un număr limitat de drepturi care să fie prezentate copiilor, dar să fie bine înțelese de către copii.

Trebuie păstrat timp pentru discuții, interacțiune liberă cu copiii și activități interactive. Ar putea fi nevoie de un cronometru.

Copiii pot păstra atenția pentru perioade de 7 minute o dată. În acest sens: piesa de teatru ar trebui să aibă secvențe; activitățile ar trebui să aibă varietate; pot fi făcute modificări în configurația camerei.

Ritmul vorbirii este de asemenea relevant. Un adult poate vorbi cu o viteză de 100-150 de cuvinte pe minut. Când vorbiți cu copiii, este necesar să încetiniți vorbirea la o viteză sub 100 de cuvinte pe minut, dar nu prea încet pentru a nu-i plictisi. În plus, un copil atent acordă atenție la aproximativ 50% din toate cuvintele pe care le aude.

La planificarea activităților de educație non-formală, este important să ne amintim că indivizii diferă în ceea ce privește modul în care gestionează informațiile pe care le primesc. În general, o persoană va reține o informație după cum urmează: 10% citind, 20% auzind, 30% văzând, 50% văzând și auzind, 70% prin discuții cu ceilalți, 80% prin fapte reale. În acest sens, ajutoarele vizuale, discuțiile și activitățile interactive vor îmbunătăți rezultatele pozitive ale activităților educaționale.

2.7 Ce alte resurse sunt necesare?

În funcție de modul în care este organizată activitatea educațională, există câteva resurse care pot fi necesare:

- O piesă de mobilier înaltă (sau ceva asemănător) pentru a instala teatrul de păpuși;

- Suficient spațiu pentru a aranja scaune pentru copii, astfel încât să le ofere o vedere directă și rezonabilă spre teatru. Când este posibil, copiii pot sta direct pe podea, folosind perne sau obiecte similare;
- Materiale didactice suport: creioane (inclusiv creioane colorate), hârtie de scris/caiete; materiale informative tipărite; prezentări audio-video (inclusiv prezentări PPT);
- Alte materiale. Întrucât nu există o rețetă pentru activități de educație non-formală, de fiecare dată este posibil să folosiți jucării, să folosiți materiale pentru a crea jucării și așa mai departe. Este foarte important, atunci când planificați resursele, să aveți în vedere faptul că copiii ar trebui să se simtă confortabil, să se joace și să dobândească amintiri pozitive și vesele.

2.8 Alte câteva observații despre planificare și pregătire

Seniorii implicați în activități de educație non-formală nu sunt profesori, profesioniști sau experți. Sunt persoane cu o experiență de viață valoroasă, iar această experiență de viață ar trebui să fie subliniată.

Educația non-formală este despre explorare, descoperire și bucurie. Toți „actorii” implicați învață de la și pe colegi de călătorie și parteneri într-o aventură de învățare. Seniorii sunt interpreți, motivatori și parteneri într-un proces de descoperire a drepturilor omului. Sunt o resursă de învățare foarte valoroasă și ar trebui privite ca atare. Experiența lor de viață îi va ajuta pe copii să înțeleagă nu numai sensul unui drept, ci și importanța mare a apărării drepturilor.

Când vorbesc despre drepturile omului, copiii trebuie să le înțeleagă înainte de a li se cere să respecte drepturile celorlalți. Activitățile educaționale trebuie adaptate la nivelul general de înțelegere al copiilor. Înainte de începerea oricăror activități de educație formală sau non-formală, seniorii/educatorii ar trebui să răspundă la câteva întrebări:

- De ce sunt importante drepturile copiilor?
- De ce este important ca copiii să cunoască drepturile lor și ale altora?
- Există vreo legătură între drepturi și responsabilitate?
- Ce știu deja despre drepturi?

Răspunsurile ar putea fi date după discuții cu profesorii. Ei își cunosc copiii și pot oferi sfaturi utile, necesare pentru a planifica activitatea educațională într-o manieră adecvată.

3 DE LA POVEȘTI LA DREPTURI

Principala inovație a proiectului Rights constă în utilizarea basmelor ca metafore pentru a vorbi copiilor despre istoria drepturilor. Acest capitol se adresează direct seniorilor, profesorilor sau educatorilor dornici să dezvolte o „Poveste a drepturilor în bagaje” și este adaptarea unei lecții implementate în cadrul unuia dintre cursurile de formare ale proiectului. Oferă indicii și indicații directe despre cum să

identifici drepturile, să extrapolezi scenele cele mai potrivite pentru a le vorbi și a dezvolta în mod corespunzător personajele și dramatizarea.

3.1 Construirea unui plan de lecție

Construirea unui plan de lecție ar trebui să urmeze anumite faze. Următoarele pasaje au la bază modul în care un profesor își structurează lecția, dar pot fi adaptate la desfășurarea activităților educaționale despre istoria drepturilor prin basmele din bagaje.

a) Identificați obiectivele

Aveți o idee clară despre ce să realizați la sfârșitul activității și ce lucruri specifice ar trebui să știe sau să poată face copiii? Trebuie luat în considerare profilul diferit al copiilor mai mici și al copiilor mai mari.

b) Aflați nevoile elevilor

Odată cu lecția propusă, vor fi introduse informații noi sau va fi o revizuire a conceptului deja predat? La începutul activității, este mai bine să le spuneți elevilor la ce să se aștepte, astfel încât să poată rămâne concentrați pe atingerea obiectivelor stabilite.

c) Planificați resursele și materialele

Faceți o listă cu resursele și materialele care vor fi necesare pentru a preda această lecție, cum ar fi hârtie, pixuri și rigle. Resursele tehnologice ar trebui incluse în plan atunci când este cazul - laptopuri și instrumente de învățare gamificate, cum ar fi aplicații sau site-uri web educaționale.

d) Implicați elevii

Ce rost are o lecție dacă copiii nu sunt implicați? Orice educator vrea ca ei să fie interesați de ceea ce predă cineva. Astfel, oferiți-le o schiță a ceea ce va fi prezentat.

e) Instruiți și prezentați informații

Odată ce ați pregătit scena pentru ceea ce va fi predat, este timpul să prezentați informațiile elevilor. Este timpul să joace păpușile.

f) Acordați elevilor timp pentru discuții

După predarea informațiilor noi, lăsați timp elevilor să exerseze/discute. Există trei metode de practică:

- Practică ghidată— Îndrumarea copiilor prin ceea ce tocmai au învățat, permițându-le să-și adauge propriile contribuții pe măsură ce câștigă încredere în noile informații.

- Proces colaborativ— Cu partenerii sau în grup, este vorba despre elevi care vorbesc cu colegii lor în timp ce explorează aceste concepte noi. Circulați printre clasă și oferiți instrucțiuni suplimentare sau ajutor atunci când este necesar pentru a clarifica diferite subiecte.
- Practică independentă— Este timpul ca elevii să exerseze singuri ceea ce au învățat. Adaptați practica independentă în funcție de materialul prezentat, cum ar fi folosirea fișelor de lucru sau solicitarea elevilor să scrie un eseu scurt.

g) Încheierea lecției

Încheiați lecția cu o concluzie rapidă. Faceți o scurtă prezentare generală a lecției, inclusiv conceptele principale pe care le-a învățat clasa. Cereți copiilor să identifice ideile cheie ca o reîmprospătare și prezentați-le o previzualizare a lecției următoare, astfel încât să știe la ce să se aștepte.

h) Evaluarea lecției

Au fost atinse obiectivele de învățare? Oferiți copiilor posibilitatea de a arăta că știu informațiile folosind un scurt test sau chestionar. În funcție de rezultate, următorul plan de lecție poate include o revizuire a informațiilor înainte de a trece la un material nou.

3.2 De la poveste la drepturi – implementare practică

Este posibil să identificăm 3 pași principali pentru a dezvolta o poveste a drepturilor:

- 1) Cunoașterea (foarte bine) a poveștii;
- 2) Identificarea acelor fragmente legate de un drept;
- 3) „Segmentarea” fragmentelor identificate

Există și alte lucruri care trebuie luate în considerare atunci când dezvoltați o poveste despre drepturi:

- relevanța unui drept ales pentru public
- nivelul de înțelegere al publicului
- cum vor fi livrate poveștile și dreptul
- resursa de timp disponibilă
- resursa umană disponibilă pentru livrare
- Drepturile:
 - sunt despre cunoștințe
 - sunt despre înțelegere
 - sunt despre emoții

- sunt despre implicare

3.3 Dramatizarea

O piesă folosește dramatizarea pentru a dezvălui caracterul și intriga. De exemplu, în loc să explice acțiunea, o piesă o arată. Într-o piesă, publicul din interior ar trebui să fie arătat și nu descris.

Din **punctul de vedere al cititorului**, o poveste care este dramatizată este una în care el este martor la acțiunile și dialogul personajelor despre ei înșiși, spre deosebire de a auzi un narator „spunând o poveste”.

Din **punctul de vedere al scriitorului**, înseamnă că interpretul trebuie să se abțină de la a se pune în postura unui reporter care transmite informații cititorului. Interpretul pune personajele pe scenă, le face să acționeze și să vorbească, iar în cazul personajului central, îl face să gândească și să simtă și să perceapă, dar scriitorul/interpretul trebuie să rămână nevăzut.

- Lăsați spectatorul să vadă și să audă (și poate, dacă este cazul, să miroasă, să guste și să atingă) evenimentele poveștii pentru el însuși.
- Citiți întreaga poveste și notați-vă pe măsură ce progresați. Editați secvențele în mod corespunzător. Dacă povestea este prea lungă, va trebui să reduceți dimensiunile fără a pierde elemente importante.
- Notați toate personajele, scenele, recuzita, obiectele, sunetele și ideile pentru costume. Dacă aveți o clasă, puteți crea cu ușurință planuri de lecție în jurul acestui subiect și le puteți oferi elevilor șansa de a participa direct. Luați în considerare împărțirea lor în grupuri și lăsați fiecare grup să se concentreze asupra unui element specific al poveștii.
- Creează scene în piesă. Acest lucru simplifică povestea, aduce ușurință în înțelegere și permite grupului să gestioneze un început, mijloc și sfârșit, ceea ce ajută la repetiții.
- Scrieți personajele. Decideți asupra rolurilor principale și a tuturor celorlalte roluri prin mijloace democratice, dacă este posibil, organizând o „licitație de personaje” sau o audiere simplă.
- mai multe informatii: <https://hobbylark.com/performing-arts/20-Best-Tips-For-Dramatizing-Any-Story>

3.4 Șase elemente aristotelice ale unei piese de teatru

1. Intriga. Aranjarea evenimentelor sau incidentelor pe scenă. Intriga este compusă din „probleme clar definite pe care personajele trebuie să le rezolve”. Intriga trebuie să fie diferențiată de Scenariu, care este o detaliere cronologică a evenimentelor care au avut loc pe scenă și în afara acesteia. Evenimentele care se petrec în afara scenei sunt introduse prin expunere (dialog narativ). Dramaturgul trebuie să creeze o intrigă care este atât credibilă, cât și uimitoare.

2. Personaje. Agenții intrigii. Personajele oferă motivațiile (motivele) evenimentelor din intrigă. „Personajele vii” se confruntă și depășesc „obstacolele pe care le putem recunoaște”. Ele oferă vehiculul conflictului.

3. Tema .Motivul pentru care dramaturgul a scris piesa. Examinarea „modelelor de viață” poate fi didactică sau doar o felie de viață

4. Limbajul. „Personajele vii” care se confruntă și depășesc obstacole recunoscute trebuie să se exprime într-un „limbaj intensificat”. Dialogul dramatic este format din două părți: narativ și dramatic.

5. Ritmul. Inima piesei. Intriga, caracterul, limbajul și spectacolul au, toate, ritmurile lor individuale în timp. Combinația tuturor acestor ritmuri creează forța impulsivantă a piesei care duce la un punct culminant final și la Deznodământ. Ritmul creează starea de spirit.

6. Spectacolul. Tot ce se vede sau se aude pe scena. Actori, decoruri, costume, lumini și sunet. Toate piesele au spectacol – unele subliniază spectacolul mai mult decât altele.

3.5 Descoperire și interpretare

O piesă folosește un fundal, descriere și explicații minime, lăsând dezvoltarea personajului în seama dialogului din poveste.

Cititorii sau telespectatorii adună informații despre personaje în bucăți, prin replicile pe care le vorbesc, prin îmbrăcămintea pe care o poartă și prin modul în care interacționează cu alte personaje.

Într-o piesă, o mare parte din explicație, fundal și motivație sunt lăsate pe seama spectatorului sau cititorului să le descopere și să decidă singur. Deoarece nu totul este declarat în mod explicit, fiecare spectator sau cititor interpretează acțiunea pentru el însuși și poate avea o experiență diferită de o altă persoană care vizionează aceeași piesă.

3.6 Construirea unui personaj

1. Sentimente

Începeți prin a „simți” drumul cuiva prin poveste. Care este gama de sentimente pe care personajul le deține în poveste? Trist spre fericit? Îi este frică de triumf? Dornic sau cinic? Doar în cele mai simple povești un personaj are un singur sentiment asociat cu el. De obicei, există o transformare de la un set de sentimente la altul. Marele secret este de a oferi personajului-păpușă capacitatea de a se mișca între sentimentele necesare pentru a face transformarea.

2. Linia

Odată cunoscut setul de sentimente necesare, este posibil să începeți să creați. Începeți prin a vă imagina o linie care exprimă sentimentele personajului. Ar putea fi o linie ondulată pentru un personaj viclean, o linie foarte rigidă pentru un personaj strict sau o linie îndoită pentru a arăta o oarecare tristețe. În mod ideal, sunt necesare două rânduri pentru ca personajul să se deplaseze între ele pentru a arăta transformarea. Schițați-le, îndoiiți-le din sârmă, orice vă permite să experimentați rapid și ușor, fără ca materialul să stea în cale.

3. Spațiu

Dintr-o linie, următorul pas este să dai o formă personajului. Cu alte cuvinte, cât spațiu ocupă personajul. Ce fel de spațiu este? Lucrând din rând în rând, completați personajul. Unele ocupă mult spațiu, altele foarte puțin. Unele personaje își duc greutatea mare, altele sunt mai ușoare. Unele personaje au un spațiu rotund, altele plate, altele pătrate, altele zimtate. Nu există reguli stricte și rapide, după mai multe încercări se poate afla ceva care funcționează.

4. Ritm

Odată ce există o linie și ceva spațiu, se începe definirea personajului. Dar ceva lipsește. O păpușă cu doar o linie și spațiu este încă o păpușă moartă. Viața este ritm. Opriri și porniri, schimbări de direcție, rapiditate și încetineală. Începeți prin a atinge ritmurile personajului. De obicei sunt cel puțin două. Nu încercați să faceți păpușa să alerge, să meargă sau ceva anume. Doar mișcați mâna în spațiu și încercați să obțineți senzația. Acesta este momentul în care se încearcă prinderea personajului în actul transformării de la un sentiment la altul. Poate că este un ritm rapid zimțat, urmat de o bătaie lentă și grea. Păpușa trebuie să fie capabilă să arate bine ambele ritmuri și să facă tranziția între cele două să pară naturală.

5. Punând laolaltă

A veni cu personaje înseamnă mai mult joc decât muncă. Se încearcă o sută de lucruri și folosește doar unul sau două cele mai bune. Când se face acest lucru, conceptele separate de linie, spațiu și ritm s-au unit într-un întreg personaj care are o serie de sentimente. Acest proces duce la aspectul păpușii și se cunoaște ce mișcări va avea nevoie. Acum este timpul transformării personajului într-o păpușă.

3.7 Referințe și resurse

<https://www.classcraft.com/resources/blog/how-to-build-a-great-leson-plan-with-a-template/>

<http://www.literature-study-online.com/creativewriting/dramatising.html>

<https://www.sagecraft.com/puppetry/using/character.html>

4 FAZA DE IMPLEMENTARE

După faza de pregătire și desfășurarea piesei, totul este pregătit pentru a începe activitatea.

La început, o introducere foarte scurtă ar putea fi utilă. Acesta este momentul în care copiii învață despre ce va fi spectacolul. De asemenea, este timpul ca copiii să răspundă la câteva întrebări pentru a-și evalua nivelul de cunoștințe despre drepturi.

4.1 Cum să ofere o activitate educațională non-formală adecvată?

Poate apărea o întrebare principală: Cum să oferim o activitate educațională non-formală adecvată? Fără o rețetă precisă, există câteva idei de luat în considerare:

- **Originalitate.** Aceasta înseamnă: nou, neașteptat, diferit, amuzant. Adresarea directă către copii, ar putea fi o abordare foarte bună.
- **Claritate.** În contactul cu copiii, este necesar să folosiți cuvinte comune. Nu este necesară demonstrarea excelenței lingvistice a unui nivel de cunoștințe academice.
- **Laconic.** Propoziții scurte cu un ritm normal de vorbire. Fiecare propoziție va fi urmată de o scurtă pauză. Ritmul nu trebuie să fie prea rapid (copiii își vor pierde concentrarea) sau prea lent (copiii se vor plictisi).
- **Efectiv.** Este mai important să fie sprijiniți copii să înțeleagă ceva relevant și mai puțin important să parcurgă o gamă largă de subiecte și idei.
- **Atractiv.** Hainele sunt importante: un costum cu cravată sau o rochie foarte serioasă ar putea fi drăguțe, dar este prea mult pentru o sală de clasă. Vocea și limbajul corpului, de asemenea, sunt importante: tonurile exagerate, înalte sau joase, vor fi mai interesante decât o intonație plată; mișcarea mâinilor, expresiile feței și așa mai departe vor menține copiii concentrați. Păpușile, în schimb, ar trebui să fie amuzante, cu costume colorate și mișcare continuă în spațiul scenei.

4.2 Curiozitate

Activitatea de educație non-formală în cadrul proiectului este construită în jurul ideii de teatru. Seniorii vor intra într-un rol diferit de cel obișnuit. Copiii trebuie să fie surprinși și să devină curioși. Curiozitatea poate fi menținută vie folosind câteva tehnici:

- Oferirea unor subiecte și enunțuri certe și clare (Proiecție conceptuală a ideilor).
- Oferirea de exemple și fapte reale (proiecție faptică)
- Exprimarea emoțiilor pozitive și calde (proiecție emoțională)

4.3 Emoții și mediu de învățare pozitiv

O activitate de educație non-formală de succes înseamnă un comportament natural. Nu este neobișnuit pentru un senior (sau orice altă persoană) să simtă nervozitate sau frică înainte de începerea activității. Pentru a face față unor astfel de emoții, o pregătire bună și o repetiție prealabilă va fi de mare ajutor. Chiar și a mărturisi, în câteva cuvinte amuzante, starea emoțională poate fi de ajutor. Copiii nu vor percepe acest lucru ca pe o slăbiciune, iar râsul împreună va crea o atmosferă de învățare foarte pozitivă.

Pentru a lupta împotriva unor astfel de emoții, este util să existe un mediu bine pregătit: configurație generală, materialul suport pregătit, tehnologie de lucru (calculator, video-proiector, difuzoare și așa mai departe).

Un mediu de învățare pozitiv este acela în care toți participanții, seniori și copii, participă activ: comunică, cooperează, interacționează între ei. Pentru a încuraja participarea, este important să faceți loc întrebărilor și să acceptați toate răspunsurile oferite.

4.4 Organizarea practică a spațiului și timpului

În timpul activității pot fi folosite hârtii de dimensiuni mici. Hârtia de 10 x 15 cm va fi foarte bună: ușor de manevrat, permite să aveți propoziții scurte. Dacă hârtia este colorată, este și mai amuzant și mai atractiv. Vorbind despre discuții și sesiune de întrebări și răspunsuri, este indicat să luați notițe: uneori, memoria cuiva poate juca feste nu foarte frumoase.

Utilizarea materialului suport nu trebuie să depășească subiectele activității. Aceste ajutoare vor sublinia subiectele și vor fi folosite pentru a transforma întreaga interacțiune în ceva memorabil, interesant și amuzant.

Aranjarea copiilor în semicerc va facilita implicarea acestora în activitate și contactul vizual între seniori și copii.

Activitatea va urma planul discutat și convenit anterior cu profesorii (când activitatea este organizată în sala de clasă a școlii) sau personalul (când activitatea este organizată într-o bibliotecă, muzeu sau alt loc).

Introducerea menționată mai sus trebuie să fie scurtă, clară, cu o intrigă, concentrare și stimulare a interesului. Această introducere trebuie învățată pe de rost și repetată de câteva ori în fața membrilor familiei sau a prietenilor înainte de eveniment.

Introducerea va fi legată de rezumatul final. Această intervenție finală va rezuma despre ce a fost piesa, adică informațiile învățate de copii. De asemenea, intervenția finală trebuie să felicite copiii pentru implicarea lor activă și să conțină o surpriză, de exemplu o provocare deschisă pentru o activitate viitoare.

4.5 Cum să comunic

Este important să comunicați cu copiii în același mod ca și cu adulții. Informațiile serioase vor fi comunicate într-un mod serios, pentru a sublinia importanța. Alt tip de informații ar putea fi comunicate într-o manieră ludică.

Când se folosesc expresii precum: „Veți auzi ceva neuzit și veți vedea ceva nevăzut”, sau „Astăzi vei avea o surpriză cu totul specială” ori „O să-ți placă tot ce am de gând să spun”, promisiunea pentru extraordinar sau special trebuie păstrat. Altfel, copiii ar putea deveni supărați sau își vor pierde interesul.

Întrucât activitatea de educație non-formală este legată de teatrul de păpuși, limbajul folosit înainte și după teatru va fi pitoresc, expresiv cu propoziții scurte și scurte pauze după fraze. Copiii trebuie să audă clar începutul și sfârșitul propoziției.

Când copiii încep să vorbească, să se miște sau să manifeste nerăbdare sau să se plictisească, vor fi folosite trucuri sau glume pregătite anterior pentru a ajunge din nou în atenția copiilor. Nu este indicat să folosiți voce mai tare sau remarci puternice: nimeni nu are nevoie de copii speriați.

Dacă, din fericire, ceva din ceea ce era plănuț să fie spus sau făcut este uitat, aceasta nu este o catastrofă. O scurtă improvizație în jurul aceleiași idei, alături de un zâmbet, o mică parte de râs va salva situația.

Când copiii sunt întrebați ceva, răspunsul trebuie așteptat cu calm, fără grabă. Nu există răspunsuri proaste. Toate răspunsurile sunt cărămizi pentru a construi încrederea în sine a copiilor și construirea cunoștințelor. Răspunsurile corecte vor fi laudate, din nou într-un mod calm. Dacă copiii nu au auzit întrebarea sau nu au înțeles-o, întrebarea va fi repetată sau reformulată pentru a fi clară.

De fiecare dată când un copil sau mai mulți spun sau fac ceva bun, legat în orice fel de tema principală a activității (drepturile omului), laudați-i. Lauda trebuie să fie clară și adresată direct acelor copii. Cuvintele de laudă sunt o necesitate la finalul activității, implicând în laude toți copiii.

4.6 Cum să performezi

Înainte de a începe evenimentul și în timpul activității, toate celelalte griji ar trebui să rămână deoparte. Activitatea este făcută pentru copii și despre drepturile omului, nu despre probleme și preocupări personale. De altfel, la fel ca actorii dintr-o piesă de teatru, educatorul joacă un rol pentru copii. Chiar și atunci când educatorul nu este în cea mai bună dispoziție, este important ca ea sau el să zâmbească. Zâmbetul va crea o experiență bună copiilor și va îmbunătăți și starea de spirit a educatorului.

Este recomandat să vă deplasați, să fiți mai aproape de toți copiii, să faceți contact vizual cu toți. În acest fel, copiii vor înțelege că toți și fiecare dintre ei sunt importanți și fac parte din activitatea de învățare. Păstrarea chipului, tot timpul, către copii, este primul pas pentru a dezvolta o activitate educațională interactivă. Ori de câte ori este posibil, interacțiunea cu copiii va fi demonstrată direct și explicit.

Poziția educatorului ar trebui să fie relaxată, naturală și liberă. Educația non-formală este despre învățare, nu despre predare. Copiii sunt obișnuiți să prezinte respect persoanelor mai în vârstă. Acest lucru ar trebui să fie suficient. În schimb, seniorii se vor manifesta într-un mod confortabil, cu o legătură firească între expresia feței, conținutul vorbirii și stilul vorbirii.

O parte semnificativă a comunicării se face prin voce. O voce clară, nu prea puternică, nici prea tăcută, cu o intonație variabilă și schimbătoare îi va ține pe copii treji și implicați. Vocabularul folosit ar trebui să fie adecvat vârstei copiilor. Un vocabular foarte bogat, expresii sau cuvinte specializate sunt de evitat. Copiii ar trebui să înțeleagă despre ce este vorba de la bun început. Când un cuvânt sau o expresie pare să nu fie cunoscută de copii, trebuie să li se ceară să spună dacă au înțeles. Dacă arată că nu au înțeles, cuvântul sau expresia trebuie explicate și clarificate.

4.7 Alte sfaturi și trucuri pentru performanță

- Marionetă ești tu, tu ești marioneta: fii vesel și păpușa va fi fericită; fii suparat si marioneta se va supăra; zâmbește și păpușa va râde...
- Când joci păpușa, uită-te la ea, nu la colegul tău păpușar.
- „Umple” scena cu mișcările păpușii
- Când se vorbește despre un personaj păpușă, mișcă acea păpușă
- Când o păpușă vorbește, mișcă acea păpușă
- Când două păpuși vorbesc între ele, cea care vorbește se mișcă mai mult decât cea care ascultă
- Păpușa nu are mimică. Emoțiile sale sunt exprimate de vocea ta. Vorbește mai tare, schimbă-ți vocea, vorbește într-un mod exagerat.
- Dacă uiți o replică din scenariu, improvizează, dar nu lăsa păpușa să tacă.

5 REFLECȚIE

Înainte de a încheia activitatea, trebuie să se aloce o perioadă de reflecție pentru a rezuma subiectele prezentate în timpul activităților (drepturile despre care s-a discutat) și pentru a analiza și evalua întreaga activitate. Această ultimă parte a activității trebuie să fie legată de introducere și să acopere toate părțile activității.

Secvența de reflecție ar trebui să răspundă la întrebări ca:

- Care este percepția educatorului (senior) despre activitate?
- Cum este apreciată activitatea de către profesori și alți participanți?
- Ce au înțeles copiii?
- Care parte a fost un succes? De ce? Ce a făcut-o să aibă succes?

- Ce nu a fost chiar bine? De ce?
- Cât de mult au fost implicați copiii în discuții? Cât de activi au fost?
- Cum a fost stimulat interesul copiilor? Care sunt motivele unui interes puternic sau slab al copiilor?
- Au fost întrebările clare? Cum le răspundeau copiii?
- Ce au învățat copiii?
- Cum a fost stilul de comunicare? Ce ar trebui îmbunătățit și de ce?
- Ce se poate face diferit data viitoare? De ce?
- Ce a învățat și a descoperit seniorul?

Secvența de reflecție poate fi implementată folosind discuții deschise cu copiii, profesorii și alți participanți, folosind întrebarea directă. De asemenea, pot fi folosite cutii care reprezintă diferite teme de evaluare, fiecare participant putând pune un jeton de orice fel (nasturi, bucăți de hârtie etc.) într-o cutie anume, în funcție de nivelul de apreciere. Instrumentul de evaluare pânza de păianjen poate fi folosit și el.

6 EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI

În tabelele de mai jos sunt rezumate exemple de activități implementate de parteneri pe parcursul proiectului. Ele pot fi folosite ca bune practici care trebuie urmate pentru implementarea viitoare a activităților educaționale non-formale.

6.1 Cum să implicii seniorii în lecția școlară – primii pași și organizare generală

PARTENER	Asociația ARID- Polonia
TEMĂ	Implicați seniorii în lecția de la școală
TITLUL ACTIVITĂȚII	Implicarea seniorilor în activitățile de teatru din școli
GRUPURI ȚINTĂ)	Seniori Profesori Elevii din clasele primare Elevii de liceu
DURATĂ	4 întâlniri, câte 2 ore fiecare
LOCAȚIE	Sala de clasă

<p>SCOPUL ACTIVITĂȚII</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Furnizați informații despre posibilitățile de utilizare a teatrului de păpuși în activitățile școlare • Prezența directorilor și profesorilor școlilor modul în care seniorii pot contribui la pregătirea și implementarea performanței • Importanța implicării seniorilor în pregătirea spectacolului • Importanța transmiterii informațiilor despre drepturile omului către copii cu facilitarea adultului (școli și seniori) • Dezvoltarea activităților ulterioare legate de obiectivele proiectului RIGHT
<p>DESCRIEREA ACTIVITĂȚII</p>	<p>1. Întâlnire cu directorii școlilor</p> <p>Pentru a implica eficient seniorii în activitățile școlare este necesar să se pornească de la întâlnirea cu directorul școlii. În cadrul implementării proiectului, ARID, împreună cu reprezentantul Centrului pentru Seniori, s-au întâlnit cu directorul școlii și au prezentat scopurile și obiectivele proiectului DREPTURILE și posibila utilizare a scopurilor și produselor în cadrul activităților școlare. Acesta a fost un punct fundamental pentru activitate, deoarece directorii școlilor trebuie să dea permisiunea de a o implementa.</p> <p>2. Intâlnire cu profesorii din școli.</p> <p>Au fost întâlniri cu două școli – o școală primară specială din Cracovia și o școală secundară din Limanowa. În ambele școli am pornit de la prezentarea obiectivelor de implicare a seniorilor în activitățile școlare. Diferența a fost doar cu conținutul lecțiilor: mai simplu pentru elevii primari, mai avansat pentru elevii din gimnaziu. Cu toate acestea, scopul întâlnirii cu profesorii a fost de a prezenta activitățile propuse care ar putea fi implementate de seniori împreună cu școli. Am propus următorul scenariu al cooperării:</p> <p>Lecții despre:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tehnici de producție de păpuși • dezvoltarea scenei și a mediului • dezvoltarea scenariului • dezvoltarea performanței <p>3. Colaborarea permanentă a școlilor cu profesori cu lecții săptămânale cu participarea seniorilor la activitățile școlare cu următoarea structură:</p> <p><i>Lecția 1:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prezentarea scopului lecției pentru profesori și copii 2. Prezentarea elementelor teatrului

	<p>3. Prezentarea tehnicilor de producție a păpușilor</p> <p>4. Prezentarea piesei</p> <p>5. Performanță realizată de seniori</p> <p>6. Discuție</p> <p><i>Lectia 2:</i></p> <p>1. Selectarea copiilor care să se joace cu păpuși</p> <p>2. Interpretare spontană realizată de copii cu utilizarea păpușilor și jocului</p> <p>3. Discuție finală despre cooperarea și posibilitățile de utilizare a teatrului pentru educarea copiilor despre drepturile omului.</p> <p>Cronologia spectacolului – 45 de minute (1 unitate de lecție)</p>
<p>MATERIALE/ RESURSE/CEREȚI TEHNICE</p>	<p>Materialul necesar pentru a produce toate părțile spectacolului (păpuși, scenă, scenariu etc.)</p>
<p>IMAGINI SAU VIDEO ÎNCĂRCATE</p>	

6.2 Activități ale teatrului de păpuși și lecții de povestire despre drepturi

PARTENER	Polo Europeo della Conoscenza – Istituto Comprensivo di Bosco Chiesanuova - Italia
TEMĂ	Cooperare între școli și asociații culturale
TITLUL ACTIVITĂȚII	Poveștile drepturilor: poveștile din bagaje și propriile noastre povești
GRUPURI ȚINTĂ)	Elevii din clasele primare Seniori Animatori asociații culturale Profesori
DURATĂ	3 ședințe a câte 2-3 ore fiecare
LOCAȚIE	Săli de clasă sau spații largi din școală (teatru, bibliotecă etc.)
SCOPUL ACTIVITĂȚII	<ul style="list-style-type: none"> • conștientizarea copiilor cu privire la importanța drepturilor fundamentale și a luptelor pentru protecția lor prin limbajul teatrului de păpuși; • prezentarea către copii a unor personalități istorice importante în lupta pentru drepturi, prin narațiunea seniorilor; • promovarea abilităților de comunicare; • dezvoltarea abilităților de limbaj și scriere, înțelegerea regulilor textului narativ; • sprijinirea copiilor în scrierea poveștilor lor despre drepturi; • consolidarea cooperării dintre școli și asociații culturale cu scopul comun de dezvoltare conștientă a copiilor; • promovarea utilizării tehnicilor non-formale în activitatea academică de zi cu zi.
DESCRIEREA ACTIVITĂȚILOR	<p>Activitățile din școală au fost implementate cu cooperarea:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Favolavà: o asociație culturală a pensionarilor care au jucat în mod voluntar teatru de păpuși în școli - Editura Del Miglio: un reprezentant al editurii care lucrează mult cu copiii și școlile promovând lectura și scrisul. <p>Poveștile drepturilor au fost interpretate în mai multe școli, structura principală a lecțiilor a fost următoarea:</p> <p><u>Lecția 1 – joc de păpuși în colaborare cu asociația culturală Favolavà:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) prezentarea activităților care vor fi implementate 2) demonstrarea materialelor, povestea păpușilor și a teatrului 3) Prezentarea printr-un moment de animație și mici schițe a importanței

Drepturilor, a modului în care conceptele de drept au evoluat de-a lungul istoriei: începând cu omul cavernei, apoi introducând cele mai importante drepturi, ținând cont de cunoștințele, experiențele copiilor și sensibilitățile lor.

4) Seniorii lasă copiii liberi să-și exprime gândurile asupra conceptelor legate de drepturile care sunt importante pentru ei, stimulând un dialog între ei (valoarea dreptului la familie, la joacă, de a ajuta pe ceilalți, la școală, la justiție, etc.). Copiii manifestă de obicei un interes și o participare considerabilă la dialog, exprimându-și părerile personale și cerând drepturi egale pentru toți copiii de pe pământ... și asta este exact ceea ce să întâmplat.

Cu cei mai mici copii, drepturile au fost prezentate ca „o armură” care îi poate apăra pe cei mai fragili și îi poate face să trăiască în pace. Aceste drepturi sunt rodul iubirii celor care au venit înaintea noastră și care ne-au lăsat o moștenire de mare valoare pe care trebuie să o cunoaștem pentru a nu o pierde. Cu copiii mai mari s-au putut explora subiecte mai sensibile precum dreptul la respectarea propriei culturi, dreptul la azil politic pentru cei din zonele de război etc.

5) După introducere, începe jocul păpușilor. De exemplu, în cazul reconstituirii italiene a lui Don Quijote ca o paralelă cu viețile celor doi judecători Falcone și Borsellino, piesa le permite să exploreze modul în care mafia ajunge să nege drepturile fundamentale, de la dreptul la viață, până la dreptate sau libertate. Povestea lui Pinocchio, pe de altă parte, permite explorarea unor teme precum dreptul de a avea un nume, dreptul de a juca, dreptul la iertare, dreptul de a merge la școală, dreptul de a fi vindecat.

Spectacolul este întotdeauna foarte bine asistat și apreciat

6) La sfârșitul spectacolului, toți copiii sunt invitați să încerce o păpușă, să vadă cum este ținută și cum poate fi folosită și să interacționeze cu colegii lor.

Lecția 2 – Dezvoltați noi personaje [în cooperare cu Del Miglio Publisher]:

7) Educatoarea le cere copiilor să-și amintească piesa și drepturile prezentate în prima întâlnire. Temele principale sunt dezbătute rapid, având în vedere mai ales structura piesei și protagoniștii.

8) După aceea, elevii sunt invitați să reflecteze despre „Personaj” și să discute despre caracteristicile acestuia. Elevii își creează apoi propriul Personaj.

Lecția 3 – Dezvoltați intriga [în cooperare cu Editura Del Miglio]:

9) În timpul celei de-a 3-a lecții, editorul explică conceptul de „Intrigă”. Educatoarea dă exemple de povești foarte celebre cunoscute copiilor, precum Cenușăreasa, Alice în Țara Minunilor sau Harry Potter. În acest fel, elevii înțeleg

	<p>cum să construiască o poveste.</p> <p>Didactica este adaptată tipului de clasă: mai discursivă, cu lucru în grup pentru clasele anterioare și mai tehnică pe măsură ce trece vârsta.</p> <p>10) Folosind Personajele create în lecția anterioară, elevii își creează propria poveste/povestea drepturilor. Dacă copiii au nevoie de o altă întâlnire pentru a termina povestea, aceasta poate fi organizată.</p>
MATERIALE/ RESURSE/CEREȚI TEHNICE	Teatru de păpuși în bagaj
IMAGINI SAU VIDEO ÎNCĂRCATE	

6.3 Colaborare între centrele pentru adulți și seniori, școlile pregătitoare și primare și o echipă de organizare a unui festival internațional de păpuși

PARTENER	Consejería De Educación. Junta De Castilla Y León - Spania
TEMĂ	Colaborare între centrele pentru adulți și seniori, școlile pregătitoare și primare și o echipă de organizare a unui festival internațional de păpuși
TITLUL ACTIVITĂȚII	„Drepturi, istorie, viață și punți” De la teatrul de păpuși la lecțiile din școala primară la un festival internațional de păpuși
GRUPURI ȚINTĂ)	Școala primară Centre pentru adulți

	<p>Oameni seniori</p> <p>Profesori</p> <p>Direcțiile generale educaționale</p> <p>Asociații culturale și educaționale</p> <p>Instituții penitenciare (prin aria sa de învățământ)</p>
DURATĂ	<ul style="list-style-type: none"> • La școli: 2 ședințe a câte 2 ore fiecare + 1 ședință de rezervă • Activități de susținere și formare a seniorilor: 7-8 luni • Spectacol deschis pentru școli în contextul unui festival internațional de păpuși: O sesiune de 1,5 ore
LOCAȚIE	<p>săli de festivități</p> <p>Săli de clasă</p> <p>Curțile școlii</p> <p>Teatre</p> <p>Spații largi în biblioteci, primării, piețe...</p>
SCOPUL ACTIVITĂȚII	<ul style="list-style-type: none"> • Promovarea participării active a persoanelor în vârstă, promovarea socializării acestora, creșterea încrederii în sine și o mai mare implicare în procesul educațional. • Valorificarea rolul seniorilor în societate, prin experiența lor de viață. • Recunoașterea și încurajarea participării active a persoanelor în vârstă, în calitate de promotori și apărători ai drepturilor. • Analizarea, împreună cu seniorii, a declarațiilor drepturilor fundamentale. • Instruirea seniorilor în tehnici de exprimare orală care să le permită să se simtă încrezători atunci când vine vorba de dramatizarea și povestirea pasajelor selectate elevilor de vârstă școlară primară, în legătură cu apărarea drepturilor fundamentale. • Conștientizarea tinerelor generații cu privire la importanța apărării drepturilor lor și a drepturilor societății în ansamblu. • Stabilirea unei colaborări între organizațiile educaționale și culturale și școli pentru a promova conștientizarea copiilor
DESCRIEREA ACTIVITĂȚILOR	<p>Activități de formare și susținere a persoanelor în vârstă (activități anterioare mersului la școli):</p> <p>Din octombrie până în ianuarie profesorii, adulții și seniorii au realizat o lucrare interdisciplinară desfășurată în diferite domenii:</p>

În domeniul limbii, seniorii au lucrat la: citire, ortografie, gramatică, intonație, dicție, semantică și abilități de comunicare. Ei lucrează, de asemenea, în tehnici de exprimare corporală și dedică o lună (1 ședință sau 2 ore pe săptămână) pentru a vorbi despre ce experiențe de viață îi conduc către povestea pe care urmează să o interpreteze. Aceasta aduce profesorii din centrele pentru adulți să lucreze în domeniul științelor sociale și al educației artistice: Situație istorică și contexte legate de drepturi, analiza drepturilor, localizarea geografică, tradiția, transmiterea orală și scrisă a valorilor diferitelor generații. Crearea de păpuși și decoruri (seniorii au făcut/construit/creat și păpușile)

De la mijlocul lunii ianuarie, profesorii și seniorii dedică 1 sesiune de 1,5 ore pentru a repeta piesa, pentru a vorbi despre drepturile din spatele acestora și despre experiențele lor de viață. De asemenea, au început să se cunoască mai bine. Acest lucru este important deoarece seniorii trebuie să se cunoască înainte și, dacă vor lucra împreună și vor merge la școlile primare, trebuie să genereze în rândul lor încrederea și sentimentul de apartenență la un grup.

Datorită experienței existente, este indicat timpul de repetiție a piesei cu seniorii pe parcursul a 2 sau 3 luni. Persoanele în vârstă nu sunt profesori, nici „actori” profesioniști și unii dintre ei sunt în școala de adulți pentru a învăța să citească și să scrie, așa că trebuie să se simtă încrezători înainte de a merge la o clasă cu copii de școală primară.

Într-un scurt videoclip, câțiva seniori s-au înregistrat la finalul proiectului, au explicat ce provocare a fost la început, vorbesc despre temerile lor. Odată realizate spectacolele, își exprimă fericirea și se simt mândri că au trecut prin „temerile” nesiguranțelor lor”, au găsit uimitoare relația stabilită cu copiii și felul cum au putut construi puntea intergenerațională cu ei (<https://www.facebook.com/100079321759676/videos/3350844898486551/>)

„Drepturi într-o călătorie dus-întors”

Faza 1- „Călătorie în afara drepturilor”: Persoanele în vârstă cu copii la școlile pregătitoare și primare

Sesiunea 1-Sesiune de prezentare între seniorii și profesorii. Această sesiune este anterioară ajungerii seniorilor în sala de clasă. Atât profesorii din centrele de adulți și din școlile primare, cât și seniorii au împreună o întâlnire în care explică scopul sesiunii la clasă.

Sesiunea 2-Păpușile și basmele și drepturile universale ajung la școală (colaborare între școlile de adulți și școlile primare):

- Persoanele în vârstă, sprijinite și însoțite de profesori de școală de adulți merg la școala primară cu valiza. Se prezintă copiilor, prezintă personajele și povestea care se află în valiză.
- Bătrânii îi întrebă pe copii ce cred că sunt drepturile, dacă au auzit despre ele. În Don Quijote, seniorii co-implică copiii în jocul de păpuși, deoarece le-au creat un

rol de însoțitori în călătoriile și aventurile lui Don Quijote, apărători ai drepturilor cavalerilor/doamnelor, împreună cu Don Quijote și Sancho. Copiii sunt foarte încântați să participe la sesiune, au manifestat un mare interes și participare atât la jocul păpușilor, cât și la dialogurile cu seniorii.

Etapa 2- „Drepturi într-o călătorie de întoarcere”: Copiii din școala primară vizitează centrele pentru adulți și bătrâni:

Sesiunea 3-Dincolo de teatrul de păpuși: Atât faza 2, cât și sesiunea au fost un atu după jocul păpușilor și sesiunea de dialog cu copiii. Elevii doreau să vorbească și să dialogheze în continuare cu seniorii despre experiențele lor de viață, despre diferitele drepturi... copiii doreau mai mult timp împreună cu seniorii. Podul construit între școlile pregătitoare și primare și seniori va continua și în anii următori. Teatrul de păpuși va fi jucat cu mai multe săli de clasă în cursul anului viitor, chiar dacă proiectul este finalizat.

Spectacol deschis pentru școli în contextul unui festival internațional de păpuși:

- Aceasta a constat într-o colaborare cu echipa organizatorică a festivalului internațional de păpuși (<https://titirimundi.es/>). În acest sens, festivalul internațional de păpuși „Titirimundi” are o ramură educațională și luăm legătura cu aceștia pentru a le explica despre proiect și pentru a propune participarea seniorilor la programul transmis școlilor. E-mailul de contact este public și deschis tuturor țărilor (titiricole@titirimundi.com)
- Echipa organizatorică a festivalului internațional de păpuși își arată imediat acordul și sprijinul față de participarea seniorilor la festivalul internațional de păpuși, oferindu-le un spațiu și timpul potrivit pentru a-și juca povestea drepturilor în programul transmis școlilor.
- Participarea seniorilor la festivalul internațional de păpuși a fost de 1 sesiune de 1,5 ore. În acea sesiune au prezentat drepturile, personajele, au explicat povestea, au interpretat teatrul de păpuși. Apoi a fost timp dedicat discuțiilor cu copiii. Elevii și-au putut exprima gândurile, sentimentele, ceea ce știau despre drepturi, despre ce drepturi au auzit...
- Seniorii le-au spus elevilor câteva dintre experiențele lor de viață, unii dintre ei puteau merge la școală când erau mici, dar mulți dintre ei nu, trebuiau să înceapă să lucreze de la o vârstă foarte fragedă, trebuia să-și ajute părinții să supraviețuiască. Copiii au dat dovadă de o implicare reală și unii dintre ei au vorbit despre experiențele trăite de bunici. Bătrânii au profitat de asta pentru a-i încuraja și pe copii să continue să vorbească, să asculte și să se bucure de înțelepciunea bătrânilor, a rudelor sau a altor bătrâni din oraș.

**MATERIALE/
RESURSE/CEREȚI**

- Teatru de păpuși în bagaj

TEHNICE	<ul style="list-style-type: none"> Pentru a sprijini seniorii din partea în care se simțeau mai puțin încrezători, am stabilit o colaborare cu elevii școlilor de teatru și profesorii care acceptă bucuroși colaborarea voluntară.
REFERINȚE, DACĂ CAZ (site – cărți)	<p>Cervantes Saavedra, Miguel (1953). El Ingenioso Hidalgo Don Quijote de la Mancha.</p> <p>Libretul lui Manuel de Falla: https://www.manueldefalla.com/es/obras/obras-escenicas/el-retablo-de-maese-pedro</p>
IMAGINI SAU VIDEO ÎNCĂRCATE	<p>Un scurt videoclip înregistrat de seniori la sfârșitul proiectului, în care își exprimă modul în care proiectează drepturile și intră în contact cu copiii pentru a vorbi despre impactul drepturilor asupra vieții lor (provocări și oportunități pe care le-au experimentat): https://www.facebook.com/100079321759676/videos/3350844898486551/</p> <p>Știri despre spectacolul de teatru de păpuși Drepturile din International Păpuși Festival „Titirimundi”</p>

6.4 Cooperarea dintre cadrele didactice pentru a include activitatea în programele formale

PARTENER	Panevezio Rajono Svietimo Centras - Lituania
TEMĂ	Cooperarea dintre cadrele didactice pentru a include activitatea în programele formale
TITLUL ACTIVITĂȚII	Dacă nu înveți, vei deveni...
GRUPURI ȚINTĂ)	Elevi cu vârsta cuprinsă între 11-12 ani Profesori Seniori
DURATĂ	2 luni
LOCAȚIE	Scoala, clasele elevilor
SCOPUL ACTIVITĂȚII	<ul style="list-style-type: none"> Pentru a elibera creativitatea copiilor în interpretarea poveștii Aventurilor lui Pinocchio și a discuta despre drepturile omului

DESCRIEREA ACTIVITĂȚILOR

Faza 1: Lectură și interpretare a Aventurilor lui Pinocchio de Carlo Collodi.

În timpul lecțiilor în limba maternă elevii au citit cartea Aventurile lui Pinocchio de Carlo Collodi împreună cu profesorul lor. Prima lecție este dedicată familiarizării cu autorul cărții, originea cărții, compoziția și structura ei și tema principală a cărții. Lecțiile 2-3 sunt dedicate familiarizării cu personajele, problemele cărții și intriga principală.

Faza 2: Recunoașterea dreptului la educație și legătura cu istoria originii drepturilor.

În cadrul lecției de Istorie profesorul de istorie prezintă istoria școlilor din țară și evidențiază dreptul la educație. Elevii discută, de asemenea, ce alte drepturi cunosc.

Faza 3: Realizarea portretului lui Pinocchio în timpul unei lecții de tehnologie.

În timpul lecției de tehnologie, elevii produc portretul lui Pinocchio din lemn (furnir), își folosesc imaginația pentru a crea portretul, a face măsurători, a desena și a picta. Ulterior poate fi folosit ca decor sau suport de carte.

Faza 4: Realizarea de păpuși acasă cu părinții și bunicii și activitățile elevilor; prezentarea lucrării membrilor familiei

Profesorul de teatru ține o prelegere despre modalitățile de realizare a păpușilor. Una dintre modalitățile de a face păpuși sunt păpușile făcute din șosete și mănuși vechi folosind nasturi vechi și alte materiale. Elevii trebuie să-și folosească imaginația pentru a descrie personajul ales. Elevii aleg fie Pisica, Vulpea, Pinocchio, Romeo, Geppetto sau Greierul. Ei discută despre sustenabilitatea păpușilor. Elevii fac păpușile împreună cu familiile lor acasă. Generația mai în vârstă îi ajută pe tineri să facă păpuși. Unii elevi aveau un ac în mâini pentru prima dată în viață. De asemenea, este un moment pentru familii să petreacă timp împreună. Bunicii au ocazia să vorbească despre valorile lor în viață și despre experiența lor de viață. Elevii au, de asemenea, ocazia de a prezenta povestea lui Pinocchio bunicii lor care au auzit doar o poveste diferită în copilărie. Legăturile de familie se îmbunătățesc astfel.

Faza 5: Punerea în scenă a aventurilor lui Pinocchio în clasă.

Profesorul de teatru prezintă ideea teatrului de masă. Ulterior elevii acționează cu orice – pixuri, pahare etc. După aceea elevul împreună cu profesorul alege scenele dorite ale cărții care dovedesc că educația este o valoare. Scenariul este scris

	<p>împreună. Întrucât păpușile au fost deja realizate, se organizează parada păpușilor, iar elevii le aleg pe cele mai bune care reprezintă cel mai bine personajele. Ei își justifică alegerile. Toți elevii au șansa de a încerca să joace, să deseneze decorațiuni sau să participe la pregătiri. Cei mai buni actori sunt aleși pentru a juca în fața publicului.</p> <p>Faza 6: Un spectacol pentru comunitatea școlară în timpul evenimentului. Spectatorii sunt membri ai comunității școlare: elevi mai mici, părinți, bunici, profesori.</p>
MATERIALE/ RESURSE/CEREȚI TEHNICE	<p>O carte de Carlo Collodi Aventurile lui Pinocchio, materiale pentru fabricarea păpușilor (ciorapi, mănuși)</p>
IMAGINI SAU VIDEO ÎNCĂRCATE	

6.5 Activități extrașcolare în biblioteci

PARTENER	<p>Asociația Sinaptica – România</p>
TEMĂ	<p>Cooperare între bibliotecari, profesori și seniori pentru dezvoltarea activităților de educație non-formală pentru cetățenia activă</p>
TITLUL ACTIVITĂȚII	<p>Activități extrașcolare în biblioteci</p>
GRUPURI ȚINTĂ)	<p>Elevii din clasele primare Elevii de liceu</p>

	Bibliotecarii Profesori
DURATĂ	1 oră
LOCAȚIE	Biblioteca
SCOPUL ACTIVITĂȚII	<ul style="list-style-type: none"> • Să abordeze programa școlară folosind teatrul de povești și păpuși • Pentru a face copiii să se simtă confortabil cu subiecte teoretice precum drepturile, responsabilitatea, implicarea socială
DESCRIEREA ACTIVITĂȚILOR	<p>Activitățile descrise mai jos au fost desfășurate independent, de bibliotecari, pe baza unei scurte prezentări a proiectului.</p> <p>Activitățile au fost organizate în diferite biblioteci. Într-o bibliotecă, bibliotecarii au pornit de la descrierea generală a proiectului. Apoi, au discutat cu profesorul despre conținutul curricular legat de cetățenia activă. Împreună, au identificat abordarea care trebuie utilizată în relația cu copiii. De asemenea, bibliotecarii au discutat cu seniorii despre cum să facă din seniori o resursă pedagogică activă pentru drepturile alese, strâns legate de povestea prezentată prin drama cu păpuși.</p> <p>Pe lângă trusa de scenariu și teatru, bibliotecarii au pregătit o prezentare și materiale extraeducaționale potrivite pentru 11-14 ani. Aceste materiale educaționale de susținere au fost create pornind de la manualul școlii folosit în clasă. Prezentarea cuprinde informațiile de bază despre drepturile civile și relevanța acestora așa cum sunt prezentate în manual. Materialele extraeducaționale cuprind un joc de test cu cartonașe imprimare. Pe cartonașe erau tipărite scurte întrebări despre drepturi și cetățenie.</p> <p>1) În prima parte a activității a fost reprezentată piesa. Apoi, elevii au avut ocazia de a face practică cu păpuși și au experimentat interpretarea. În ultima parte a activității, folosind prezentarea, bibliotecarii au condus o discuție deschisă cu copiii, despre drepturi, semnificația drepturilor și semnificația apărării drepturilor prin bucurarea lor într-un mod responsabil. În ultima parte a activității, seniorii participanți au fost invitați să-și împărtășească amintirile din perioada comunistă, când mai multe drepturi nu au fost acordate sau acordate în mod deformat.</p> <p>2) În a doua bibliotecă, bibliotecarii au pregătit mici bucăți de hârtie cu contururi prestabilite de figuri, fiecare dintre ele simbolizând un drept specific. Această abordare a fost considerată mai adecvată pentru grupa de vârstă 6-8 ani. Această</p>

	<p>activitate a fost desfășurată fără sprijinul profesorilor sau educatorilor; fiind invitați, în schimb, seniori.</p> <p>Mai întâi s-a jucat piesa. Apoi seniorii au pornit de la secvențele relevante ale piesei și au împărtășit copiilor experiențele de viață din perioada comunistă și până în prezent, comparând epoca dictaturii în care multe drepturi erau doar declarate, dar nerespectate, cu perioada actuală, când oamenii au multe drepturi și libertăți. Seniorii au explicat de ce este important ca drepturile să fie apărute în fiecare zi, exercitându-le într-un mod responsabil.</p> <p>În ultima parte a activităților, copiii au fost invitați să coloreze bucăți de hârtie prestabilite (semne de carte). Fiecare desen a fost asociat cu un drept, iar copiii au fost provocați să explice ce drept identifică și care este sensul aceluși drept. Desigur, una dintre cele mai interesante părți ale activității a fost sesiunea practică, când copiii, cu ajutorul bibliotecarilor, transformă întreg spațiul disponibil într-o sală de petrecere.</p>
<p>MATERIALE/ RESURSE/CEREȚI TEHNICE</p>	<p>Prima bibliotecă implicată: trusă de păpuși pentru povestea Ileana Samziana, videoproiector&laptop, prezentare PPT, lucrări de prezentare realizate în clasă despre drepturi.</p> <p>A doua bibliotecă implicată: trusă de păpuși pentru povestea lui Pinocchio, baloane, creioane colorate și desene de colorat.</p>
<p>IMAGINI SAU VIDEO ÎNCĂRCATE</p>	 <p>The first photograph shows a young woman with purple glasses holding a blue and white puppet. The second photograph shows a young man and woman looking at a drawing of a boy with a parrot on his shoulder, surrounded by green leaves and parrots.</p>

6.6 Implicarea școlii profesionale locale

PARTENER	Faceți-l mai bine - Portugalia
TEMĂ	Implicarea școlii VET
TITLUL ACTIVITĂȚII	Atelier de producție de păpuși
GRUPURI ȚINTĂ)	Elevi cu vârsta între 15 și 16 ani Profesori
DURATĂ	3 luni
LOCAȚIE	Sala de clasă
SCOPUL ACTIVITĂȚII	<ul style="list-style-type: none"> • Învățarea de noi tehnici de construcție/producție de păpuși; • Aplicarea cunoștințelor dobândite în planificarea activităților în cadrul orei de sprijin pentru copii; • Dramatizați fragmente din piese de teatru; • Achiziția de echipamente ludice și pedagogice pentru școală • să conștientizeze importanța dreptului fundamental, istoria lor și să devină mărturie pentru semenii mai tineri cu privire la importanța lor
DESCRIEREA ACTIVITĂȚILOR	<p>Această activitate a implicat elevi de la școala profesională locală. Participanții la cursul de formare al proiectului i-au instruit pe elevii cursului de asistent pentru îngrijirea copiilor în pregătirea păpușilor și a pieselor de teatru care urmează să fie prezentate școlilor primare locale. Această activitate le-a permis acestor elevi să devină mai conștienți de importanța drepturilor fundamentale și de luptele pentru adoptarea lor.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. În primul rând, elevii au creat un cap cu masă de modelare, apoi l-au tăiat în jumătate, părțile din față și din spate ale capului. 2. Au pus cele două părți într-un vas de plastic și l-au acoperit cu ipsos amestecat în prealabil cu apă. 3. După uscare, au îndepărtat tencuiala uscată a loviturii de plastic și au săpat capul, lăsând forma capului în material. 4. Forma a început să fie umplută punând mai multe straturi de hârtie înmuiată în prealabil cu un amestec de lipici transparent și apă până când obține o structură puternică (5 până la 6 straturi). 5. După uscarea hârtiei, au îndepărtat matrița și unesc cele două părți ale capului. 6. Apoi, cu un ultim strat de hârtie, netezesc fața și după ce se usucă, au

	<p>pictat-o cu cerneală albă și apoi cu culoarea pe care o aleg păpușii.</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. Îmbrăcămintea este cusută cu țesături dintr-o matriță furnizată și cu mâinile din lemn (matriță furnizată mai devreme) 8. Se unește capul de corp cu o clemă și mâinile cu lipici fierbinte. 9. Au împodobit păpușile după gustul lor personal, cu lână în păr, cu ochii, gura și nasul pictate sau lipite; 10. În final, elevii au pregătit un fragment din piesa „Aventurile lui Pinocchio” și l-au prezentat comunității școlare. <p>După toată pregătirea de păpuși și scenariu, elevii au lucrat o parte din piesa „Aventurile lui Pinoquio” și cu niște eseuri pregătesc o dramatizare, s-au prezentat în câteva rânduri unor publicuri diferite de la preșcolar până la elevii de ciclul I și II. nisp la finalul prezentării, o discuție de idei între conținutul piesei și aluzia acesteia la Drepturi.</p>
<p>MATERIALE/ RESURSE/CEREȚI TEHNICE</p>	<p>Ipsos, aluat de modelat, boluri de plastic, hârtie pergament, lipici lichid, perii, tava, vopsele, stofe, lipici fierbinte, cleme, lână</p>
<p>IMAGINI SAU VIDEO ÎNCĂRCATE</p>	